

- 2017 և 2018թթ.-ի համար նախարարությունը 3 ավտոմեքենաների մասով սահմանել է ժամանակավոր նորմեր: Ինտերնետային կայքերի հետազոտությունների¹⁴, ինչպես նաև բանավոր հարցումների արդյունքում առաջացել են նորմերի տարբերություններ (տես աղյուսակը):

Ավտոմեքենայի մակնիշ	Արտադրման տարեթիվ	Նախարարության կողմից հաստատված բենզինի ծախսի ելակետային նորմ	Հարցումների արդյունքում ձևավորված միջին նորմ	Տարբերություն
Nissan pathfinder	2001	18.6	16	2.6
Nissan X-Trail NY	2012	18.5	14	4.5
Toyota camry	2016	13	11	2

- Հաշվեքննության ընթացքում հաշվեքննողների բանավոր հարցմանն ի պատասխան հաշվեքննության օբյեկտի կողմից մեքենաների անսարքությունը հաստատող փաստաթղթեր չեն ներկայացվել:

¹⁴ <http://fuelcontrol.info/services/model/noclass/Pathfinder>
https://toyota-camry.infocar.ua/mod_2.5-at-comfort_camry_id1329.html
<https://avtomera.com/nissan/nissan-x-trail-1-6-2-0-2-2-2-5-rasxod-topliva-na-100-km-pokoleniya-t30-t31-t32/>

ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարի 07.03.19թ. թիվ 01ԳԲ/08ԷԴՇ/1395-19 գրության համաձայն, ընդերքի մասով հարուցված են քրեական գործեր, որոնց շրջանակներում առգրավված են հաշվեքննությանը առնչվող փաստաթղթեր տարբեր նախաքննական մարմինների կողմից: Հաշվեքննիչ պալատը՝ ղեկավարվելով «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդվածի 7-րդ մասով, 18.03.2019թ.-ի թիվ 5/3 որոշմամբ կասեցրել է բյուջետային մուտքերի ապահովմանը վերաբերող հաշվեքննության առարկայի շրջանակներում ընդերքի մասով հաշվեքննությունը: Արդյունքում հաշվեքննությունը շարունակվել է բաժնետիրական կապիտալում կատարված ներդրումներից ստացվող դիվիդենդների և պետական սեփականության կառավարման մասով:

ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարությունից (այսուհետ՝ Նախարարություն) պահանջվել և ուսումնասիրվել է ՀՀ կառավարության 05.10.2017թ.-ի թիվ 1262-Ն որոշմամբ սահմանված՝ ՀՀ պետական կառավարման մարմինների կողմից ֆինանսատնտեսական մոնիթորինգի իրականացման ընթացքում ՀՀ կառավարության առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությանը տրամադրվող ցուցանիշների և պետական մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպությունների ֆինանսական արդյունքների հաշվետվությունը: Ուսումնասիրության արդյունքում պարզ է դարձել, որ 2017թ.-ի և 2018թ.-ի առաջին կիսամյակի համար ներկայացված փաստաթղթերը համապատասխանում են որոշմամբ սահմանված պահանջներին:

Նախարարության ենթակայության տակ գտնվող պետական մասնակցությամբ առևտրային թվով 12 կազմակերպությունների ֆինանսական դիտարկման արդյունքում 2017թ.-ի համար ընդհանուր եկամուտները կազմել են 118,610,577.0 հազ. դրամ, ընդհանուր ծախսերը՝ 125,744,400.0 հազ. դրամ, իսկ ընդհանուր զուտ շահույթը (նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազումը)՝ - 7,133,824.0 հազ. դրամ: 2018թ.-ի առաջին կիսամյակի համար ընդհանուր եկամուտները՝ 65,376,221.0 հազ. դրամ, ընդհանուր ծախսերը՝ 57,389,358.0 հազ. դրամ, իսկ ընդհանուր զուտ շահույթը (նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազումը)՝ 7,986,863.0 դրամ:

2017թ.-ի ընթացքում բաժնետիրական կապիտալում կատարված ներդրումներից ստացվող դիվիդենդներից մուտքերը կազմել են 187,761.0 հազ. դրամ, այդ թվում՝

հազ. դրամ

Հ/Հ	Կազմակերպության անվանում	Գումար
1.	«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ	163,370.0
2.	«Հաշվարկային կենտրոն» ՓԲԸ	3,356.0
3.	«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ	7,695.0
4.	«Հայատոմ» ՓԲԸ	5,803.0
5.	«Անալիտիկ» ՓԲԸ	3,621.0
6.	«Էներգակարգաբերում» ՓԲԸ	3,246.0
7.	«Ատոմային էլեկտրակայանների շահագործման հայկական գիտահետազոտական ինստիտուտ» ՓԲԸ	670.0
Ընդամենը		187,761.0

30.09.2018թ.-ի դրությամբ տվյալ տարում բաժնետիրական կապիտալում կատարված ներդրումներից ստացվող դիվիդենդներից մուտքերը կազմել են 55,652.0 հազ. դրամ, այդ թվում՝

հազ. դրամ

Հ/Հ	Կազմակերպության անվանում	Գումար
1.	«Անալիտիկ» ՓԲԸ	4,961.5
2.	«Էներգետիկայի գիտահետազոտական ինստիտուտ» ՓԲԸ	6,751.0
3.	«Հաշվարկային կենտրոն» ՓԲԸ	14,296.5
4.	«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ	18,830.0
5.	«Էներգակարգաբերում» ՓԲԸ	2,117.5
6.	«Հայատոմ» ՓԲԸ	8,695.1
Ընդամենը		55,651.6

Նախարարության ենթակայության տակ գտնվող «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ-ում հաշվեքննության ընթացքում արձանագրվել են բազմաթիվ ռիսկեր և խեղաթյուրումներ, որոնք արտացոլում են նախարարության ներքին հսկողության համակարգի պատկերը: Հաշվի առնելով առկա վիճակը, նպատակահարմար է 11 կազմակերպությունների մասով հետագայում իրականացնել կատարողականի հաշվեքննություն, որի միջոցով փորձ կարվի տրամադրել նոր տեղեկություններ, վերլուծություններ, ապահովել խորքային պատկերացում և անհրաժեշտության դեպքում ներկայացնել բարելավմանը ուղղված առաջարկներ՝ համաձայն ISSAI 300-ի: Կատարողականի հաշվեքննության նպատակն է լինելու բացահայտել Նախարարության ներքին հսկողության համակարգում առկա ռիսկերը

և առաջարկությունների միջոցով նպաստել այդ համակարգի բարելավմանը, գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը, ինչը թույլ կտա նվազեցնել ֆինանսատնտեսական գործունեության մեջ էական անհամապատասխանությունների և խեղաթյուրումների առաջացման ռիսկերը:

«Նաիրիտ-2» ՓԲԸ-ի գույքի օտարման գործընթացի վերաբերյալ

ՀՀ կառավարության 01.03.2018թ. թիվ 200-Ա որոշման համաձայն՝ թույլատրվել է «Նաիրիտ-2» ՓԲԸ-ին (ընկերություն) սեփականության իրավունքով պատկանող Երևանի Արտաշատի խճուղի 5/1 հասցեում գտնվող 114,642.2 հազ. դրամ հաշվեկշռային արժեքով շենք-շինությունները և զբաղեցված 10.5813 հա մակերեսով հողատարածքը 626,905.0 հազ. դրամ շուկայական լիկվիդային արժեքով (ներառյալ ԱԱՀ-ն)՝ ուղղակի վաճառքի ձևով օտարել «Ա-Ս Ինվեսթմենթս» ՍՊԸ-ին:

Ընկերության գույքն օտարելու թույլտվության մասին ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը կառավարություն է ներկայացվել ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարի (այսուհետ՝ Նախարար) կողմից՝ ի կատարումն ՀՀ վարչապետի 28.02.2018թ. հանձնարարականի՝ 1-օրյա ժամկետում: Նախագիծը ՀՀ կառավարություն է ներկայացվել նույն օրը և անմիջապես՝ 01.03.2018թ. հաստատվել է ՀՀ կառավարության որոշմամբ: Որոշմամբ նախարարին հանձնարարվել է ապահովել ընկերության և գնորդի միջև գույքի առուվաճառքի պայմանագրի կնքումը, իսկ գնորդի ստանձնած շուրջ 7.5 մլրդ դրամի ներդրումային և 250 նոր աշխատատեղերի ստեղծման առաջարկությունն ընդունվել է ի գիտություն:

Նաիրիտ-2-ի գույքն օտարվել է նորաստեղծ կազմակերպությանը, որի կողմից ներդրումների, դրանց կատարումը վերահսկելու մեխանիզմները բացակայել են:

ՀՀ կառավարության կողմից ուղղակի վաճառքով օտարված գույքի գնորդը՝ «Ա-Ս Ինվեսթմենթս» ՍՊԸ-ն, հիմնադրվել և իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում գրանցվել է 22.02.2018թ.՝ ՀՀ վարչապետին հասցեագրված գրությունը ներկայացնելուց 1 օր առաջ:

Ընկերության գույքն օտարելու թույլտվության մասին ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը մշակվել է միայն Նախարարության շրջանակներում: Համաձայն «Պետական գույքի կառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 6.1-րդ և 7-րդ հոդվածների՝ պետական գույքի, այդ թվում՝ ընկերությունների պետական բաժնեմասի կառավարման մարմինը հանդիսացել է ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը, սակայն վարչության պետի կողմից

ՀՀ կառավարության աշխատակազմի ղեկավարին ուղղված՝ գնորդի կողմից ներդրումների, դրանց կատարումը վերահսկելու մեխանիզմների վերաբերյալ դրույթներ սահմանելու կապակցությամբ առաջարկությունը հաշվի չի առնվել:

Ընկերության գույքի շուկայական արժեքի գնահատումն իրականացվել է «Նաիրիտ-2» ՓԲԸ-ի պատվերով՝ «Պետական գույքի գույքագրման և գնահատման գործակալություն» ՊՈԱԿ-ի կողմից 16.02.2018թ.՝ անշարժ գույքի շուկայական և լիկվիդային արժեքների որոշման նպատակով: Գնահատման ներկայացված հողամասը կազմել է 10.5813 հա, վարչական շենքը՝ 2,390.4 քառ.մ և 50,859.7 քառ.մ մակերեսով 25 անվանում այլ շենքեր, շինություններ: Գնահատումն իրականացվել է ծախսային մեթոդով:

Ըստ գնահատման հաշվետվության՝ գնահատման ենթակա են եղել 6 շենք, շինություններ, իսկ մնացածը կամ ենթակա են ապամոնտաժման, կամ ունեն շատ փոքր մակերեսներ:

Գնահատման արդյունքում հողամասի շուկայական արժեքը հաշվարկվել է 1 քառ. մետրը 5,030.0 դրամ՝ ընդամենը՝ 532,239.0 հազ. դրամ:

Քանի որ ՀՀ կառավարության որոշմամբ հաստատված տարածագնահատման 8-րդ գուտու հողամասի 1 քառ.մ արժեքը սահմանվել է 2940 դրամ, հետևաբար հողամասի չվճարված կադաստրային արժեքը կազմել է 311,090.2 հազ. դրամ (105,813 ք.մ x 2,940.0 դրամ):

Քանի որ գնահատման այլ մեթոդներ չեն կիրառվել, 6 շենք, շինությունների և հողամասի ծախսային մեթոդով գնահատված արժեքը կազմել է 835,873.0 հազ. դրամ:

Ընկերության գույքը համարելով ցածր իրացվելի՝ օտարվել է լիկվիդային արժեքով

Ելնելով գնահատման առաջադրանքից լիկվիդային արժեքը (անշարժ գույքի արժեքը շուկայում ներկայացված նախատեսված ժամկետից ավելի կարճ ժամանակահատվածում իրացման դեպքում, կախված գույքի գրավչությունից և այլ օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ հանգամանքներից) հաշվարկվել է որպես ցածր իրացվելիություն ունեցող գույքի արժեք: Գնահատված շուկայական արժեքի նկատմամբ կիրառվել է 0.75 գործակից: Լիկվիդային արժեքը կազմել է 626,905.0 հազ. դրամ:

17.04.2018թ. թիվ 05/19.1/2001-18 գրությամբ Նախարարը ՀՀ ԿԱ պետական գույքի կառավարման վարչության պետին է ներկայացրել ՀՀ կառավարության 01.03.2018թ. թիվ 200-Ա որոշման մեջ փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին նախագիծ, որով 5,950.0 հազ. դրամ արժեքով ապամոնտաժման ենթակա գույքը ևս առաջարկվել է օտարել նույն գնորդին: Նախագիծն հետագայում ընթացք չի տրվել, սակայն գույքի օտարումն իրականացվել է Նաիրիտ-2 ՓԲԸ-ի նախաձեռնությամբ բորսայական վաճառքի միջոցով: